

Lahko kolesno oklepno vozilo LKOV 4x4 za Slovensko vojsko

Cilji nabave novih lahkih kolesnih oklepnih vozil 4x4 (LKOV 4x4)

Slovenska vojska že uporablja vozila LKOV 4x4, HMMWV (angl. High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle) v različnih izvedbah. Število razpoložljivih vozil je premajhno, vozila ne izpolnjujejo zahtev oz. standardov zaščite, večina teh vozil je že blizu konca življenjske dobe ali so jo celo že presegla.

Zaradi tega bomo opremo Slovenske vojske dopolniti z različnimi izvedenkami vozil LKOV 4x4 (JLTV - Joint Light Tactical Vehicle) proizvajalca Oshkosh Defense iz ZDA, ki bodo zagotavljala zadostno število vozil, povečano ustrezno balistično in protiminsko zaščito, taktično, operativno in strateško premičnost Slovenske vojske, zmožnost vzdržljivosti in preživetja enot Slovenske vojske ter izpolnitev Natovih ciljev zmogljivosti.

Z novimi vozili LKOV 4x4 bodo enote Slovenske vojske uspešnejše in učinkovitejše pri opravljanju nalog ter doseganju svojega poslanstva doma in v tujini, samostojno ali v sodelovanju z zaveznicami v Natu in Evropski uniji. Poleg tega vozila predstavljajo del opreme, ki je potrebna za izgradnjo ciljev zmogljivosti Slovenske vojske za nacionalno in kolektivno obrambo. S poenotenjem osnovnega vozila za vse izvedenke LKOV 4x4 se bodo zmanjšali stroški usposabljanja in vzdrževanja, povečala se bo interoperabilnost med enotami Slovenske vojske ter zaveznicami v Natu in Evropski uniji.

Postopek priprave investicijske dokumentacije in odločitev o izbiri LKOV

Začetek projekta sega v leto 2016, ko je projektna skupina izvedla obsežno raziskavo trga. K sodelovanju je bilo povabljenih 12 možnih ponudnikov, odgovore je pripravilo 6 ponudnikov (za 8 tipov vozil). Investicijski program je bil pripravljen in potrjen leta 2018, predmet nabave je bilo 38 kosov LKOV 4x4 (vozilo z oborožitvenim sistemom in sistemom C4I).

Leta 2018 je bila na Ministrstvu za obrambo sprejeta odločitev o nabavi 38 kosov LKOV 4x4 po postopku vlada vladi, in sicer z neposredno pogodbo z Vlado ZDA po programu Foreign Military Sales (v nadaljnjem besedilu: FMS). Ministrstvo za obrambo je pripravilo povpraševanje (Letter of Request – LOR), Vlada ZDA pa ponudbo (Letter of Offer and Acceptance – LOA), ki jo je Ministrstvo za obrambo potrdilo konec leta 2018.

Predmet ponudbe: vozila, oborožitvene postaje z orožjem, osnovna oprema C4I, usposabljanja voznikov / uporabnikov in vzdrževalcev, dokumentacija, orodje in naprave za vzdrževanje, rezervni deli za obdobje 2 let ter tehnična podpora in pomoč Vlade ZDA (več o opremi v nadaljevanju).

Večino opreme C4I, ki ni predmet omenjene ponudbe po FMS, bo nabavilo Ministrstvo za obrambo samo in zagotovilo tudi njeno integracijo v LKOV 4x4.

Novelacija investicijskega programa je bila pripravljena in potrjena februarja 2021, upoštevala je novelacijo taktične študije srednje bataljonske bojne skupine Slovenske vojske iz leta 2020. Predmet novelacije je nabava 137 kosov LKOV 4x4 (38 kosov iz investicijskega programa in dodatnih 99 kosov). Nabava vseh LKOV 4x4 bo potekala po programu FMS Vlade ZDA, torej z neposredno pogodbo z Vlado ZDA. Marca 2021 je Ministrstvo za obrambo sprejelo odločitev o naročilu dodatnih 37 kosov LKOV 4x4 in zanje pripravilo povpraševanje (LOR), ponudbo naj bi Vlada ZDA pripravila v drugi polovici leta 2021. Naročila LKOV so predvidena tudi v naslednjih letih, dinamika bo odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev in prioritet Slovenske vojske.

Oprema LKOV 4x4 za slovensko vojsko

Vozilo in zaščita

V novelaciji investicijskega programa je predvidena nabava naslednjih izvedenk vozila LKOV 4x4: Heavy Guns Carrier (HGC), General Purpose (GP) in Utility (UTL).

Vozilo LKOV sodi med najsodobnejša v svoji kategoriji. Program razvoja teh vozil je potekal po zahtevah oboroženih sil ZDA, glavni cilj je bil doseči kar največjo zaščito uporabnikov ob ustrezni mobilnosti in nosilnosti vozila. Razvoj se je začel leta 2006, januarja 2019 je bilo prvo vozilo LKOV predano v enoto kopenske vojske ZDA, po obsežnem preizkušanju je bila junija 2019 dokončno odobrena proizvodnja LKOV.

Za nabavo vozil LKOV so se doslej odločile oz. se odločajo naslednje države: ZDA (nabava okvirno 67.000 kosov), Litva (200 kosov naročenih, možna nabava dodatnih 200 kosov), Severna Makedonija (naročenih 32 kosov, v naslednjih letih predvidena še nabava 152 kosov), Črna gora (naročenih 67 kosov), Belgija (sprejeta odločitev o nabavi 322 kosov), Združeno kraljestvo (vozilo je v fazi preizkušanja, ki naj bi se končalo leta 2021).

Zaščita vozila temelji na preverjenem sistemu modularnosti, ki omogoča dodajanje ali odvzemanje komponent zaščite glede na potrebe na bojišču. Vozilo lahko deluje z osnovnim oklepom (tako imenovanim kompletom A), ki je namenjen za delovanje na območjih nižje intenzitete, lahko pa se opremi z dodatnimi ploščami in paneli, ki zaščitijo vozilo proti ročnim raketometom (komplet B). Vsa doslej naročena vozila za Slovensko vojsko so opremljena s kompletom zaščite B.

Oborožitveni sistem

Vozilo Slovenske vojske bo opremljeno z nadgradnjo oborožitveno postajo proizvajalca Kongsberg, tip M153 CROWS. Gre za oborožitveno postajo, ki omogoča uporabo različnih tipov orožja kalibra od 7,62 mm do 40 mm, pri čemer lahko izvede menjavo različnih tipov orožja uporabnik sam in si tako pripravi optimalno konfiguracijo vozila za izvedbo naloge.

Oborožitveni sistem je opremljen, kot se pričakuje od modernih oborožitvenih sistemov, to je z dnevno in nočno kamero ter merilcem razdalj, kar omogoča zelo natančno merjenje in preko vgrajenega računalnika izračun optimalnih podatkov za streljanje tako mirujoče kot tudi premikajoče se tarče.

Sistem C4I

V vozila LKOV 4x4 bo vgrajen sistem C4I, ki bo v splošnem sestavljen iz 4 sklopov. Jedro sistema predstavlja interkom, ki zagotavlja povezave LAN med računalnikom, na katerem bo nameščen sistem poveljevanja in kontrole (C2), radijskimi napravami, ki omogočajo zaščiteno glasovno in podatkovno komunikacijo na področjih HF, VHF in UHF, ter navigacijskimi sistemi (GPS in inercialna naprava), ki zagotavljajo podatke o točni lokaciji in času.

Načrtovanih je pet različnih konfiguracij C4I, prilagojenih potrebam enot, ki so jim vozila namenjena.

DOBAVE LKOV 4x4

Prvo naročilo – 38 kosov LKOV 4x4: vozila LKOV, izvedenka HGC, so bila dobavljena maja 2021, ko so bila izvedena tudi osnovna usposabljanja voznikov in vzdrževalcev (usposabljanja inštruktorjev bodo potekala pri proizvajalcu vozil v ZDA). Nekaj opreme za vozila bo še dobavljene do konca leta 2021, prav tako orožje in oborožitvene postaje, ki jih bo januarja 2022 na vozila

vgradila ekipa ponudnika FMS. Nasvete in podporo pri uporabi ter vzdrževanju vozil bo Slovenski vojski zagotavljal predstavnik proizvajalca vozil, ki bo v Sloveniji prisoten med junijem 2021 in februarjem 2022.

Dobava in integracija opreme C4I v LKOV 4x4 bo potekala predvidoma vsaj do konca leta 2022.

NAČRTOVANE NABAVE V PRIHODNOSTI

Vsi naslednji nakupi, med drugim so predvidena tudi vozila s posebno opremo (na primer sanitetna vozila, mobilne delavnice, vozila za poveljevanje in kontrolo), so pogojeni s številnimi dejavniki, ki bodo oblikovali prihodnje odločitve o opremljanju srednje bataljonske bojne skupine. Med temi dejavniki so predvsem razpoložljiva finančna sredstva, nabava ustreznega števila bojnih kolesih vozil 8x8 in razpoložljivost izvedenk LKOV 4x4 LKOV po programu FMS. Dokončna izvedljivost opremljanja srednje bataljonske bojne skupine z LKOV 4x4 bo potrjena, ko bodo potrjeni tudi vsi ostali elementi.

TEHNIČNE LASTNOSTI

Vozilo	JTLV (Joint Light Tactical Vehicle), izvedenka HGC (Heavy Guns Carrier)
Proizvajalec	Oshkosh Defense, ZDA
Posadka	voznik, poveljnik vozila, operater oborožitvene postaje, vezist
Mere:	
dolžina	5.156 m
širina	2.439 m
višina	2.235 m
Mase:	
vozilo (osnovna izvedenka, brez zaščite)	6.350 kg
nosilnost ("tovor")	1.580 kg
gorivo	en rezervoar, 134 litrov
Motor	Banks 866T Turbo Diesel (moč: 254 kW/340 KM)
Menjalnik	avtomatski 6-stopenjski Allison® 2500SP
Doseg	480 km (prostornina rezervoarja: 135 l)
Največja hitrost	113 km/h
Največji naklon vzpona	60%
Največji bočni naklon	40%
Najvišja navpična ovira	457 mm
Polmer kroga obračanja	7,6 m
Bredenje	1.500 mm
Temperaturno območje delovanja	med -32 in +52 °C

